

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
Bfv.I.760/2010/9.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2011. évi január hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve ellen folyamatban volt büntető ügyben a Nagykanizsai Városi Bíróság 4.Bk.170/2009/2. számú végzése ellen a Zala Megyei Főügyészség által benyújtott, a Legfőbb Ügyészség által fenntartott felülvizsgálati indítványt elutasítja.

A felülvizsgálat során felmerült 3.750 (háromezer-hétszázötven) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Nagykanizsai Városi Bíróság a 2009. október 29-én tárgyalás mellőzésével meghozott, és 2009. november 20-án jogerőre emelkedett 4.Bk.170/2009/2. számú végzésével I.rendű vádlott neve terhelttel szemben a Btk. 229. §-a (1) bekezdésének I. fordulata szerinti hivatalos személy elleni erőszak büntette, a Btk. 170. §-ának (1) bekezdése szerinti könnyű testi sértés vétsége és a Btk. 180. § (1) bekezdés a) pontja szerinti becsületsértés vétsége miatt, halmazati büntetésül, 5 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetést szabott ki.

Az iratok tartalma alapján rögzített tényállás lényege szerint 2009. szeptember 3-án 19 óra körül a terhelt élettársával együtt Z. egy eszpresszóban tartózkodott, ahol ittas állapotban, kihívó,

közösségellenes garázda magatartást tanúsított. A pultos és a terhelt között szóváltás alakult ki, amely tettelegességgé fajult. Az eszpresszó tulajdonosának értesítése alapján a kiérkező rendőrök a terhelt lakásához mentek. Felszólították a terheltet, hogy a eszpresszóban elkövetett bűncselekmény miatt elszámoltatják, de a terhelt nem volt hajlandó a szolgálati gépkocsiba beszállni. Az intézkedést a N. Rendőrkapitányság három fős járőre foganatosította. Mivel a terhelt ellenállt, vele szemben kényszerintézkedésként bilincselést alkalmaztak, majd a szolgálati gépkocsi bal hátsó ülésére ültették. A gépkocsiban a terhelt az intézkedő rendőröket szidalmazni kezdte, majd a vezető ülésben lévő B. V. rendőr törzsászlós nyakát leköpte. Ezt követően a jobb oldalán ülő M. Cs. rendőr törzsőrmester bal csuklójának külső felszínét megr harapta. Ezen magatartásával a terhelt erőszakkal akadályozta B. V. rendőrászlós és társai jogszerű rendőri intézkedését, továbbá M. Cs. törzsőrmesternek a bal kézen a kisujj vonalában fognyomnak megfelelő, bőrpírként jelentkező 8 napon belül gyógyuló sérülést okozott. A terhelttel szemben B. V. és M. Cs. becsületsértés vétsége, illetve könnyű testi sértés vétsége miatt joghatályos magánindítványát előterjesztette.

A terhelt vérében a cselekmény elkövetésének időpontjában 1,96-2,10 ezrelék körüli alkoholkoncentráció volt, amely nála közepes fokú alkoholos befolyásoltságot eredményezett.

A jogerős határozat ellen a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a Zala Megyei Főügyészség nyújtott be a terhelt javára Bfel.1388/2010. számon felülvizsgálati indítványt, a becsületsértés vétségének a további cselekményekkel halmazatban megállapítása miatt, ezen cselekmény tekintetében a terhelt büntetőjogi felelősségének mellőzése végett.

Végzésének indokolásában, a bírói gyakorlatot részletesen elemezve arra hivatkozott, hogy a hivatalos személy elleni erőszak büntetnének és a könnyű testi sértés vétségének helytálló megállapítása mellett a terhelt büntetőjogi felelősségének becsületsértés vétségében megállapítására törvénysértően került sor.

A hivatalos személy elleni erőszak büntetnének ugyanis nem szükségszerű, de rendszerinti velejárója a verbális vagy tetteleges becsületsértés megvalósítása. Az elkövetés konkrét körülményeitől függően a két bűncselekmény heterogén alaki, vagy anyagi halmazatot alkothat. A súlyosabb megítélésű bűncselekmény mellett - a consumptio, avagy a beolvadás szabályainak megfelelően - a becsületsértés vétsége egyik esetben sem állapítható meg (BH 1988/210., BH 1981/137., 1982/123., BJD 4821., és BH 1981/48. szám, valamint a 34. számú BK. vélemény vonatkozó indokolása a garázdaság és a tetteleges becsületsértés halmazatának kizárásáról).

Fentieknek megfelelően, a becsületsértés vétsége tekintetében indítványozta a büntetőjogi felelősség mellőzését, egyben azonban kifejtette: a kiszabott büntetés emellett sem törvénysértő, ezért annak enyhítésére nem tett indítványt.

A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője az indítványt változatlanul fenntartotta, míg a védő ahhoz csatlakozva, a kiszabott büntetés enyhítését is kérte.

A Legfelsőbb Bíróság - jóllehet az indítvány minden vonatkozásban megalapozott jogi érveket fejtett ki azzal kapcsolatban, hogy az adott esetben a becsületsértés vétségének megállapítására nem kerülhetett sor - törvényben kizártnak találta.

Az indítvány helytállóan mutatott rá arra, hogy a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően a Btk. 229. §-a szerinti hivatalos személy elleni büntetével az erőszakos cselekmény során megvalósított becsületsértés vétsége (Btk. 180. §-a) halmazatban nem állapítható meg. Ugyanis a hivatalos személy elleni erőszak és a tetteleges becsületsértés alaki halmazata látszólagos, így ez utóbbi folytán beleolvad a hivatalos személy elleni erőszakba (consumptio). Ugyanez az elv érvényesül akkor is, ha a két bűncselekmény időbelileg nem esik teljesen egybe, de a verbális becsületsértés megvalósítására azonos alkalommal, és ugyanazon indulat hatására került sor. Ebben az esetben az anyagi halmazat is látszólagos (Büntetőjogi Döntvénytár 1979-2007. HVG-ORAC Könyvkiadó Budapest, 2008., II. kötet 858-860. oldal és Magyar Büntető Jog Kommentár a gyakorlat számára HVG-ORAC Könyvkiadó Budapest, 2010. Btk. 180. §-hoz fűzött magyarázata).

A Legfelsőbb Bíróság az előzőek szerint helytálló jogi érvelés ellenére sem látott alapot a felülvizsgálatra. Az indítvány ugyanis kizárólag a becsületsértés vétségében a bűnösség megállapítását, mint anyagi jogszabálysértést sérelmezte, azonban a kiszabott büntetést a becsületsértés vétsége miatti büntetőjogi felelősség mellőzése esetén sem tekintette törvénysértőnek.

A töretlen bírói gyakorlat szerint az a kérdés, hogy valamely, egyébként tényállásszerűen megvalósult bűncselekmény a más bűncselekménnyel való halmazatának látszólagosságának folytán nem állapítható meg, nem érinti a bűnösség megállapítását.

Ennek megfelelően a becsületsértés vétsége tekintetében felmentésre nem kerülhetett, illetve nem kerülhet sor. A felülvizsgálati indítványban helyesen kifogásolt anyagi jogszabálysértés a cselekmény jogi minősítése tekintetében áll fenn, tehát a felülvizsgálatnak a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja alapján lehetne az oka.

Önmagában azonban az anyagi jogszabályt sértő minősítés miatt érdemi felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor, ha a minősítés, vagy más anyagi jogszabálysértés miatt a kiszabott büntetés (az alkalmazott intézkedés) is törvénysértő. Erre pedig a felülvizsgálati indítvány nem hivatkozott.

A kifejtetteknek megfelelően, arra is figyelemmel, hogy az ügyben a Be. 416. §. (1) bekezdés c) pontjának körébe tartozó - a Be. 373. § (1) bekezdés I/b. és c) pontja, és II-IV. pontja szerinti - abszolút eljárási szabálysértést sem észlelt, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt Be. 421. §-ának (2) bekezdése alapján elutasította.

A felülvizsgálati eljárás során védői díjként felmerült bűnügyi költséget az állam viseli (Be. 429. § (1) bekezdése).

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság végzése a Be. 420. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. január 25.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
MGy